

Landstingsstyrelsen

Månadsrapport per juli 2014 för Stockholms läns landsting

Föredragande landstingsråd: Torbjörn Rosdahl

Ärendebeskrivning

Månadsrapport per juli 2014 för Stockholms läns landsting.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att godkänna månadsrapporten per juli 2014.

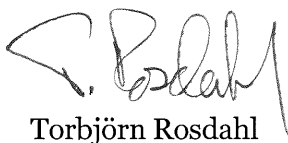
Landstingsrådsberedningens motivering

Under Alliansens styre av landstinget har ekonomin visat överskott sju år i rad och prognostiseras göra det även i år.

Resultatet för perioden januari till juli uppgår till 1 389 miljoner, vilket är en ökning med 1 130 miljoner kronor sedan maj. Det förklaras framför allt av lägre sjukvårdskostnader under semestermånaderna och är en normal säsongvariation. Prognosen för helåret är oförändrad 300 miljoner kronor. Nästa reviderade prognos redovisas i samband med delårsrapporten per sista augusti.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 29 augusti 2014
Månadsrapport per juli 2014, Stockholms läns landsting

Torbjörn Rosdahl

Kristoffer Tamsons

Landstingsstyrelsens förvaltning
SLL Ekonomi och finans
SLL Ekonomi

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-08-29

LS 1408-0894

Landstingsstyrelsen

Ankom Stockholms läns landsting
2014 -08- 29
Dnr. <u>LS1408-0894</u>

Rotel I

Månadsrapport per juli 2014 för Stockholms läns landsting

Ärendebeskrivning

Månadsrapport per juli 2014, Stockholms läns landsting.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 29 augusti 2014
Månadsrapport per juli 2014, Stockholms läns landsting

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att godkänna månadsrapporten per juli 2014.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Inga ytterligare ekonomiska konsekvenser av beslutet.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Catarina Andersson Forsman
Stf Landstingsdirektör

Gunnel Forsberg
Ekonomidirektör

Månadsrapport JULI

2014

Inledning

I Stockholmsregionen bor en femtedel av Sveriges befolkning och invånarna i länet antas fortsätta att öka med 35 000 -40 000 personer årligen. I denna växande region är det landstingets uppgift att se till att invånarna i länet får tillgång till en väl fungerande hälso- och sjukvård och kollektivtrafik.

För att klara detta krävs en god ekonomisk hushållning och beredskap inför framtiden och det skapas bland annat genom en ekonomi i balans, vilket är ett av landstingets övergripande mål. För att stödja detta krävs en kontrollerad kostnadsutveckling inom verksamheterna samt att möjligheter till effektiviseringar tillvaratas, planeras och genomförs.

Perioden januari – juli i korthet

- Resultatet för perioden uppgår till 1 389 miljoner kronor. Budgeterat resultat uppgår till 665 miljoner kronor.
- Flera av landstingets verksamheter, framförallt inom hälso- och sjukvården, visar en fortsatt hög kostnadsutveckling, huvudsakligen till följd av utökat utbud inom den externt köpta vården. Periodens kostnadsutveckling i jämförelse med föregående år visar en ökning på 5,4 procent.
- Investeringarna uppgick till 7 864 miljoner kronor vilket motsvarar en upparbetsgrad jämfört med budget på 48 procent. Prognosen för året uppgår fortsatt till 15 932 miljoner kronor vilket understiger årets budget på 16 455 miljoner kronor.
- Helårsprognosen är oförändrad och uppgår till 300 miljoner kronor.

Omvärld

Den internationella lågkonjunktur som följt på finans- och skuldkrisen är nu inne på sitt sjätte år. En konjunkturell återhämtning med ökad tillväxt har inletts och bedöms i år bli väsentligt starkare än 2012 och 2013. Framförallt ser läget i euroområdet något bättre ut.

Återhämtningen stöds av centralbankernas fortsatta expansiva penningpolitik och en gradvis allt mindre åtstramande finanspolitik. Utvecklingen i Ukraina och mellanöstern skapar dock osäkerhet, men har hittills haft förhållandevis begränsad spridning till de finansiella marknaderna.

Den svenska ekonomin har under det senaste året varit svagare än beräknat och utvecklats ryckigt. Förra året avslutades starkt samtidigt som utvecklingen under innevarande år varit svag. Sveriges kommuner och landsting skriver ned prognosen för årets BNP till 2,1 procent från tidigare 3,0 procent. Nästa år beräknas utvecklingen bli bättre och BNP växer då med 3,3 procent. Sverige är en liten, starkt utlandsberoende ekonomi och konjunkturförstärkningen i omvärlden påverkar den svenska ekonomin. Särskilt stor betydelse har tillväxten i Europa och inte minst i våra nordiska grannländer.

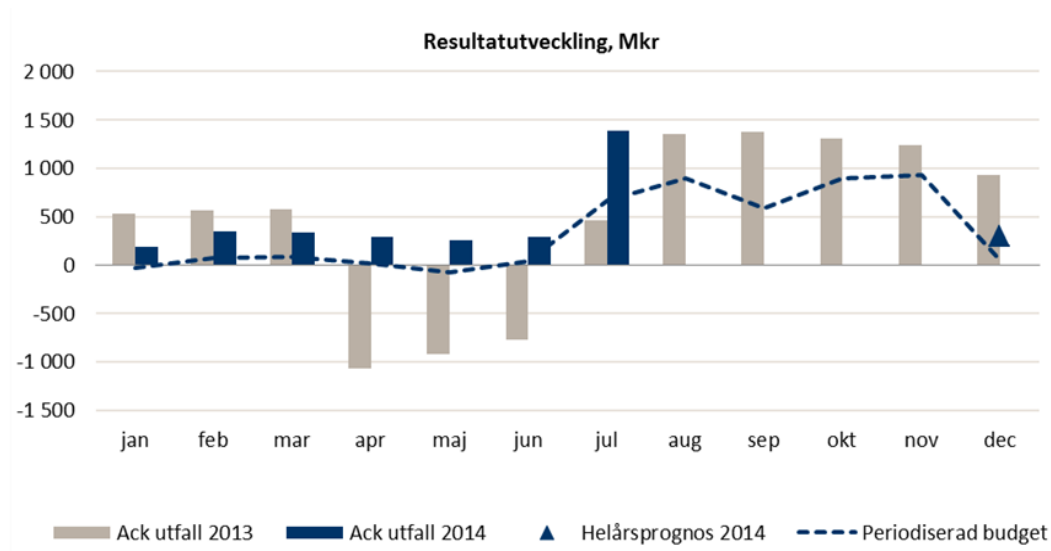
Den mycket låga inflation som vi har i Sverige har medfört att Riksbanken i juli sänkte styrräntan med 0,50 procentenheter till 0,25 procent. Styrräntan är därmed tillbaka på den låga nivå som rådde under andra halvan av 2009 och första halvan av 2010. Den låga räntan har medfört en tydlig försvagning av den svenska kronan. Kronförsvagningen i kombination med en starkare inhemsk efterfrågan drar efterhand upp inflationssiffrorna och i takt med återhämtningen i svensk ekonomi fortgår väntas Riksbanken att höja styrräntan. Riksbanken har nästa penningpolitiska möte den 3 september.

Låg inflation och därmed låga marknadsräntor har varit gynnsamma för Stockholms läns landsting som befinner sig mitt i en fas med stora långsiktiga investeringar i både hälso- och sjukvård och kollektivtrafik.

Resultat

Resultatet per juli uppgick till 1 389 (464) miljoner kronor, vilket är 925 miljoner kronor bättre än föregående år. Avvikelsen förklaras främst av att i föregående års utfall ingår en negativ post av engångskaraktär med 1 616 miljoner kronor som avser ökade kostnader i samband med sänkt diskonteringsränta, den så kallade RIPS-räntan som tillämpas vid beräkning av landstingen pensionssskuld. Därtill har resultatet påverkats av ökade skatteintäkter med 1 242 miljoner kronor och ökade verksamhetskostnader med 2 231 miljoner kronor. Resultatförbättringen mellan maj och juli uppgår till 1 130 miljoner kronor och förklaras framförallt av lägre volymer inom den externt köpta värden under sommarmånaderna innebärande lägre sjukvårdskostnader och normal säsongvariation avseende personalkostnader under semesterperioden.

Den senaste resultatprognosen från april 2014 uppgår till 300 miljoner kronor vilket är 248 miljoner kronor högre än årsbudgeten.

Verksamhetens kostnader har per juli ökat med 5,4 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Den prognostiserade kostnadsökningen på helårsbasis jämfört med föregående år är 6,3 procent och i jämförelse med budget 0,9 procent. Det är framförallt bemanningskostnader¹ samt kostnader för köpt hälso- och sjukvård som ökar. Nettokostnaderna² har per sista juli ökat med 6,2 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Årets prognostiserade nettokostnadsökning är 8,1 procent jämfört med föregående år och är i nivå med helårsbudgeten.

¹ Personalkostnader och kostnader för inhyrd personal.

² Nettokostnaderna avser verksamhetens intäkter, verksamhetens kostnader och avskrivningskostnader

Utfallet för akutsjukhusen per sista juli avviker fortsatt negativt mot budget. Inom respektive verksamhet planeras och genomförs kontinuerligt, i dialog med landstingets ledning, en rad åtgärder för att reducera kostnaderna samt att stärka intäkterna. Landstingsdirektören har av landstingsstyrelsens ordförande fått i uppgift att följa akutsjukhusens resultatutveckling, analysera de bakomliggande orsakerna samt följa upp effekten av de vidtagna åtgärderna. Medel har reserverats på koncernnivå i de fall akutsjukhusen inte fullt ut når de prognostiserade resultaten i enlighet med budget.

Resultaträkning	Utfall	Utfall	Prognos	Budget	Avvikelse	Bokslut
Mkr	2014	2013	2014	2014	Prognos	2013
	jan-jul	jan-jul			- budget	
Verksamhetens intäkter	10 452	10 191	18 637	17 840	797	18 406
Bemanningskostnader	-15 722	-14 825	-27 608	-27 317	-291	-25 911
Köpt hälso- och sjukvård, tandvård	-9 479	-8 885	-17 075	-16 649	-426	-15 790
Köpt trafik	-7 241	-6 955	-12 478	-12 600	122	-12 083
Övriga kostnader	-11 291	-10 837	-20 267	-20 149	-118	-19 087
Verksamhetens kostnader	-43 732	-41 502	-77 428	-76 716	-713	-72 872
Avskrivningar	-2 166	-2 066	-3 940	-3 717	-223	-3 590
Verksamhetens nettokostnader	-35 446	-33 376	-62 732	-62 593	-139	-58 055
Skatteintäkter	34 876	33 665	59 788	59 986	-197	57 699
Generella statsbidrag	2 670	2 758	4 578	4 676	-98	4 624
Utjämningsystemet	-186	-304	-319	-806	487	-521
Summa samlade skatteintäkter	37 361	36 119	64 047	63 856	191	61 802
Finansiella intäkter	62	110	63	57	7	704
Finansiella kostnader	-588	-2 388	-1 079	-1 268	189	-3 517
Finansnetto	-526	-2 278	-1 016	-1 211	195	-2 813
Resultat	1 389	464	300	52	248	934

Intäkter

Verksamhetens intäkter för perioden uppgick till 10 452 (10 191) miljoner kronor vilket är 261 miljoner kronor, 2,6 procent, högre än för motsvarande period 2013. Prognosen för verksamhetens intäkter är fortsatt 18 637 miljoner kronor vilket är 1,3 procent högre än 2013 och 797 miljoner kronor, 4,5 procent högre än budget. Ökningen i jämförelse med helårsbudget kommer framförallt från en ökad försäljning av material och varor, laboratorietjänster och fastighetsservicetjänster, 325 miljoner kronor, erhållna bidrag 220 miljoner kronor, samt övriga intäkter 257 miljoner kronor.

Inom trafikområdet uppgår periodens resenärsintäkter till 3 945 (3 777) miljoner kronor vilket är 168 miljoner kronor, 4,5 procent högre jämfört med motsvarande period föregående år men lägre än periodens budget. Helårsprognosen för resenärsintäkter är cirka 120 miljoner kronor lägre än helårsbudgeten.

Biljettintäkterna inom SL-trafiken för juli månad är 11 miljoner kronor lägre än budget, vilket ger en ackumulerad avvikelse på 91 miljoner kronor under perioden. En ökad prismedvetenhet hos resenärerna har lett till överströmning till billigare biljetter. Därutöver har resandedeökningen planat ut och når inte upp till budgeterad nivå. Planerade och längre avstängningar av bland annat Tvärbanan och Roslagsbanan har även en viss inverkan på intäkterna. Inom färdtjänstens biljettintäkter är de i linje med budgeten för perioden. Inom kollektivtrafiken på vatten är biljettintäkterna 14 miljoner kronor lägre än budget och avvikelsen avser hamntrafiken med anledning av förändrad taxa och möjligheten att använda SL kort inom hamntrafiken. Resandeutvecklingen sammantaget är oförändrat från föregående år.

Specialdestinerade statliga bidrag inom hälso- och sjukvården uppgår till 737 miljoner kronor för perioden och har ökat med 94 miljoner kronor jämfört med föregående år. Stockholms läns landsting har under perioden januari-juni för respektive månad uppfyllt de grundläggande kraven för att ta del av Kömiljarden gällande mottagning och för april månad även för behandling. Intäkter för Kömiljarden prognostiseras fortsatt till 191 miljoner kronor med en budget som uppgår till 200 miljoner kronor.

Periodens samlade skatteintäkter uppgår till 37 361 miljoner kronor vilket är en ökning med 1 242 miljoner kronor, 3,4 procent, jämfört med motsvarande period 2013. För helåret prognostiseras skatteintäkterna³ bli 64 047 miljoner kronor vilket är 191 miljoner kronor högre än budget och en ökning med 2 245 miljoner kronor jämfört med utfallet 2013.

Kostnader

Verksamhetens kostnader för perioden januari-juli uppgick till 43 732 (41 502) miljoner kronor och är 5,4 procent högre än för motsvarande period 2013. Prognosen för verksamhetens kostnader är fortsatt 77 428 miljoner kronor, vilket är 6,3 procent högre än 2013 och 713 miljoner kronor högre än årets budget.

Det är framförallt bemanningskostnaderna, som svarar för 36 procent av verksamhetens totala kostnader, samt köpt hälso- och sjukvård, som svarar för 19 procent av verksamhetens totala kostnader som står för de ökade kostnaderna. För januari-juli uppgick bemanningskostnaderna till 15 722 (14 825) miljoner kronor, en ökning med 897 miljoner kronor, 6,0 procent, jämfört med motsvarande period föregående år. För helåret 2014 prognostiseras bemanningskostnaderna att öka med 6,5 procent jämfört med föregående år. Jämfört med budget prognostiseras bemanningskostnaderna att öka med 291 miljoner kronor motsvarande 1,1 procent.

³ Skatteintäktsprognos 2, Sveriges kommuner och landsting, (2014-05-14)

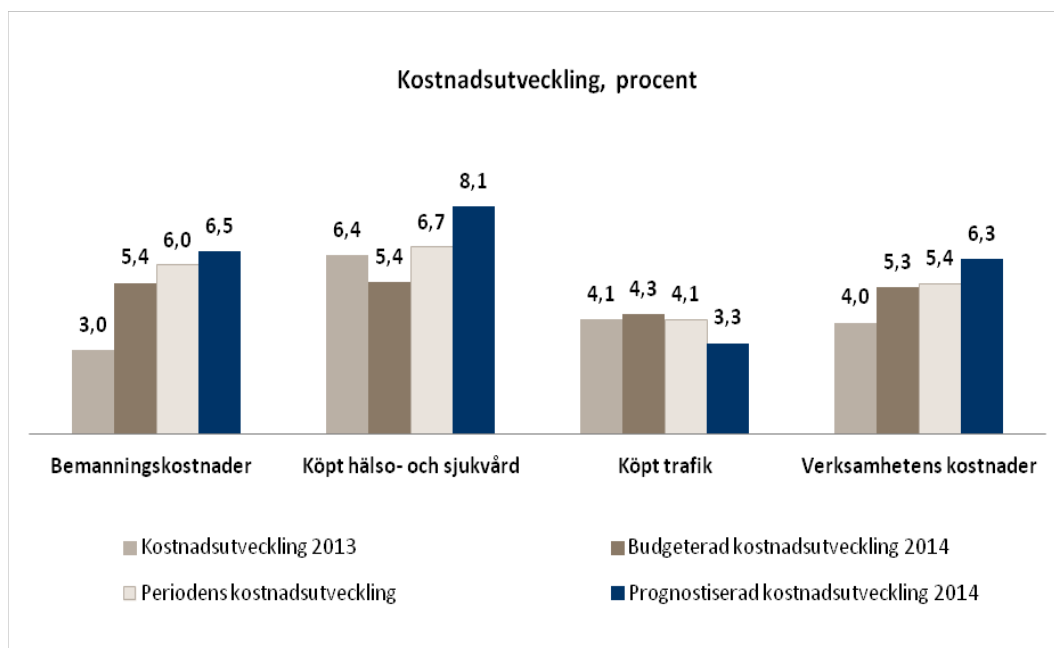
Lönekostnaderna, som utgör den största delen av bemanningskostnaderna har ökat med 4,9 procent jämfört med föregående år. Samtidigt har antalet helärsarbeten ökat med 1,9 procent jämfört med föregående år vilket innebär att lönekostnaden per helärsarbete har ökat i snitt med 3,0 procent.

I bemanningskostnaderna ingår inhyrd personal vilka har ökat med 81 miljoner kronor jämfört med motsvarande period föregående år och uppgår för perioden till 252 miljoner kronor. Kostnaden för inhyrd personal uppgår till 1,6 procent av de totala bemanningskostnaderna.

Periodens kostnader för köpt hälso- och sjukvård uppgick till 9 479 (8 885) miljoner kronor, en ökning med 6,7 procent, jämfört med motsvarande period föregående år. Den sammantaget viktigaste orsaken till kostnadsutvecklingen är en succesiv etablering av fler specialistmottagningar i den öppna vården med förbättrad tillgänglighet och ökade möjligheter till val av effektiv vård. Ytterligare en orsak är volym- och prisindexering. Kostnaderna för köpt hälso- och sjukvård prognostiseras för helåret öka med 2,6 procent jämfört med budget. Det är framförallt inom den externt köpta hälso- och sjukvården som vårdvolymerna har ökat, såväl inom öppenvård som inom slutenvård, medan det har skett en minskning inom den landstingsdrivna vården.

Läkemedelskostnaderna uppgick för perioden till 3 558 (3 502) miljoner kronor, en ökning med 1,6 procent jämfört med motsvarande period 2013. På helärsbasis prognostiseras läkemedelskostnaderna vara i nivå med föregående års utfall. Det innebär en positiv avvikelse jämfört med budget på 197 miljoner kronor. Den främsta förklaringen i prognosen är en lägre kostnadsökningstakt än budgeterat inom öppenvården enligt läkemedelsförmånen, där patienten får kostnadsreduktion vid köp av läkemedel på recept. I perioden maj till juli har kostnaderna för läkemedel inom öppenvården ökat något utöver budget, främst avseende smittskyddsläkemedel.

Kostnaderna för köpt trafik uppgick för perioden till 7 241 (6 955) miljoner kronor, en ökning med 4,1 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Prognostiserade kostnader för köpt trafik för året uppgår fortsatt till 12 478 miljoner kronor och beräknas avvika positivt mot budget med 122 miljoner kronor.

Kostnadsökningen beror framförallt på nya avtal, trafikförändringar och prisutveckling. Även kostnaderna för grundavtal gällande busstrafik i Norrort är lägre än budget. Därtill understiger indexkostnaderna budget, då indexnivån utvecklas långsammare än budgeterat i den rådande konjunkturen.

Avskrivningskostnaderna uppgick för perioden till 2 166 miljoner kronor och har ökat med 100 miljoner kronor, 4,8 procent, jämfört med 2013. De prognostiserade avskrivningarna för 2014 uppgår till 3 940 miljoner kronor och är 223 miljoner kronor, 6,0 procent högre än budget beroende på investeringar som tagits i drift, utrangeringar och att tillkommande investeringar är högre än budgeterat.

Finansnettot som består av finansiella intäkter och finansiella kostnader uppgick till -526 miljoner kronor vilket är 1 753 miljoner kronor bättre än för motsvarande period föregående år. Avvikelsen förklaras främst av att det i motsvarande period föregående år ingår en negativ post av engångskaraktär, RIPS-räntan, med 1 616 miljoner kronor, som avser ökade kostnader i samband med sänkt diskonteringsränta vid beräkning av landstingets pensionsskuld.

Det prognostiserade finansnettot för 2014 uppgår till -1 016 miljoner kronor vilket är 195 miljoner kronor lägre än budgeterat. De finansiella kostnaderna prognostiseras bli 189 miljoner kronor lägre än budgeterat dels beroende på ett lägre lånebehov, dels på fortsatt låga marknadsräntor.

Investeringar

Länets ökande befolkning medför ett ökat investeringsbehov inom både hälso- och sjukvård och kollektivtrafik. Investeringsplanerna för 2014 är omfattande och årets prognos uppgår till närmare 16 miljarder kronor.

Utfallet per juli uppgick till 7 864 (6 025) miljoner kronor. Upparbetaingsgraden jämfört med budget 2014 är 48 (52) procent. Större pågående investeringar är bygget av Nya Karolinska Solna (NKS), tunnelbanans Röda linje samt Roslagsbanans utbyggnad.

Årets prognos uppgår till 15 932 miljoner kronor, oförändrad jämfört med föregående prognos. Prognosen är 523 miljoner kronor lägre än årets budget på 16 455 miljoner kronor. I årets budget har beaktats fullmäktiges beslut den 8 februari 2014, LS 1401-0037, om Utbyggnad av tunnelbana enligt 2013 års Stockholmsförhandling med 449 miljoner kronor samt fullmäktiges beslut den 6 maj 2014, LS 1401-0061 och LS 1401-0062, om Tilläggsavtal 28 och 33 med 74 miljoner kronor avseende projektavtalet samt tillkommande medicinteknisk utrustning och inredning för NKS.

Investeringar	Utfall	Utfall	Prognos	Budget	Bokslut	Upparbetaingsgrad	
Mkr	2014	2013	2014	2014	2013	2014	2013
	jan-juli	jan-juli				%	%
Vård inkl fastigheter (LFS)	1 436	1 007	3 094	3 078	2 085	47	30
NKS	2 153	1 853	4 120	4 194	3 305	51	54
Trafik	3 840	3 130	7 652	8 118	5 355	47	63
Citybanan	336	0	477	477	369	70	0
FUT	0	-	449	449	-	0	-
Övrigt	100	35	140	140	67	71	21
Totala investeringar SLL-koncernen	7 864	6 025	15 932	16 455	11 180	48	52

Större avvikelser mellan prognos och budget redovisas inom trafiken, 466 miljoner kronor. Främsta förklaringen är tidsförskjutning av upphandlingen av fordonen till Roslagsbanan, försening av planprocesser för Spårväg City samt senarelagda kontraktsarbeten och signalresurser för Tvärbana Norr Solnagrenen.

Byggnationen av NKS ligger i fas enligt tidplan. Den 20 maj överlämnades Teknikhuset för NKS till landstinget helt enligt tidplan. Teknikhuset ska försörja den framtida verksamheten vid det nya sjukhuset med el, vatten, värme och kyla. Investeringarna för denna fas är därmed avslutade.

Finansiering

Stockholms läns landstings likviditet uppgick per sista juli till 1 683 miljoner kronor vilket är 158 miljoner kronor lägre än vid ingången av januari 2014 och en minskning från föregående månad med 853 miljoner kronor. Förändringen av likviditeten under senaste året avser framförallt en ökad finansiering av investeringar med egna likvida medel. En begränsning av likviditeten ingår i plan för den finansiella förvaltningen under de kommande investeringsintensiva åren, vilket ökar kraven på följsamhet till budget och beslutad investeringsram i alla verksamheter. Likviditetsprognosen för 2014 visar fortsatt på en likviditet vid årets slut på cirka 1 000 miljoner kronor. Snittlikviditeten för perioden januari juli uppgår till 1 032 (4 280) miljoner kronor och är i linje med årsprognos och likviditetsplan.

Landstingets räntebärande skulder var den sista juli 32 282 miljoner kronor vilket är 3 408 miljoner kronor högre än vid ingången av januari 2014 och i nivå med föregående månad. Prognosen för räntebärande skulder uppgår till 33 337 miljoner kronor vid årets utgång. Ökningen under året beror på nyupptagna lån för att finansiera årets investeringar.

